

ALFABET

A (a)	N (enne)
B (bi)	O (o)
C (ci)	P (pi)
D (di)	Q (cu)
E (e)	R (erre)
F (effe)	S (esse)
G (gi)	T (ti)
H (acca)	U (u)
I (i)	V (vu, vi)
L (elle)	Z (zeta)
M (emme)	

- Lettere straniere**
J (i lunga)
K (cappa)
W (doppia vu)
X (ics)
Y (ipsilon)

KLINKERS EN MEDEKLINKERS

Het Italiaans heeft vijf klinkers (**a, e, i, o, u**) maar er zijn er zeven 'toniche', d.w.z. klinkers met een klemtoon: de **a, de open e, de gesloten e, de i, de open o, de gesloten o, en de u**. De **e** en de **o** zijn de enige klinkers die zowel open als gesloten kunnen zijn.

In het Italiaans kunnen alle medeklinkers, behalve de **h**, dubbel voorkomen. In een dergelijk geval is de klank van de medeklinker langer en de klank van de ervoor staande klinker korter (*dobbiamo, differenza, nessuno, notte ...*)

KLEMTOON

In het Italiaans valt de klemtoon in het algemeen op de **voorlaatste lettergreep** (*gelato, amico*), maar hij kan ook vallen op de **laatste lettergreep** (*università, caffè*), op de **twee-na-laatste lettergreep** (*zucchero, parlano*) en op de **drie-na-laatste lettergreep** (*abitano, comunicano*).

 Als de klemtoon op de laatste lettergreep valt moet het accent geschreven worden.

Het geschreven accent kan **open** (´) of **gesloten** (ˆ) zijn. De **e** is de enige klinker die zowel een open als een gesloten geschreven accent kan hebben: caffè, perché.

 In sommige gevallen wordt het geschreven accent toegevoegd om twee gelijke woorden van één lettergreep te onderscheiden: è (werkwoord *essere* = zijn), e (voegwoord **en**); là (bijwoord **daar**), la (lidwoord **de, het**).

UITSpraak

klank	letters	voorbeelden
[k]	c (+ a, o, u, he, hi)	ca sa, Co losseo, cu ore, amiche, ch iesa
[tʃ]	c (+ e, i, ia, io, iu)	ce na, arriver ci , ci ao, ci ocolato, ci uffo
[g]	g (+ a, o, u, he, hi)	ga tto, la go, gu ida, spaghetti, fun ghi
[dʒ]	g (+ e, i, ia, io, iu)	ge lato, vi gile, val gi a, buong gi orno, gi usto
[ʎ]	gl (+ i)	fam gl ia
[ɲ]	gn	cog gn ome
[ʃ]	sc (+ e, i, ia, io, iu)	sc ena, usc ire, sci arpa, lasc io, asci utto
[sk]	sc (+ a, o, u, he, hi)	sc ale, sc hed sc a, mas chile
stom	h	ho , hai , hanno , hotel

INTONATIE

De constructie van een **verklarende zin, uitroepende zin en vragende zin** is gelijk. Het enige verschil betreft de intonatie van de zin; de intonatie van verklarende zinnen is gelijkvormig, bij een uitroepende zin gaat de intonatie omlaag en bij een vragende zin gaat de intonatie omhoog.

Giulio viene con noi.

Giulio viene con noi!

Giulio viene con noi?

HOOFDTELWOORDEN

0 zero	15 quindici	30 trenta	108 centootto
1 uno	16 sedici	40 quaranta	109 centonove
2 due	17 diciassette	50 cinquanta	110 centodieci
3 tre	18 diciotto	60 sessanta	200 duecento
4 quattro	19 diciannove	70 settanta	300 trecento
5 cinque	20 venti	80 ottanta	400 quattrocento
6 sei	21 ventuno	90 novanta	500 cinquecento
7 sette	22 ventidue	100 cento	600 seicento
8 otto	23 ventitré	101 centouno	700 settecento
9 nove	24 ventiquattro	102 centodue	800 ottocento
10 dieci	25 venticinque	103 centotré	900 novecento
11 undici	26 ventisei	104 centoquattro	1000 mille
12 dodici	27 ventisette	105 centocinque	2000 duemila
13 tredici	28 ventotto	106 centosei	1.000.000 un milione
14 quattordici	29 ventinove	107 centosette	2.000.000 due milioni

Rangtelwoorden zijn onveranderlijk behalve **uno** dat in het vrouwelijk **una** wordt, **mille** dat in het meervoud **mila** wordt, **milione** dat in meervoud **milioni** wordt, en **miliardo** dat in het meervoud **miliardi** wordt.

ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN

Het Italiaans kent **twee geslachten**: **mannelijk** en **vrouwelijk**. De mannelijke zelfstandige naamwoorden eindigen meestal op **-o** (*l'amico, il libro*) en de vrouwelijke op **-a** (*la ragazza, la lavagna*) maar er bestaan ook vrouwelijke zelfstandige naamwoorden die eindigen op **-o** (*la radio, la mano*) en mannelijke zelfstandige naamwoorden die eindigen op **-a** (*il problema, il tema*). Daarnaast zijn er zelfstandige naamwoorden die eindigen op **-e** die zowel mannelijk (*il ristorante, l'evidenziatore*) als vrouwelijk (*la canzone, la classe*) kunnen zijn. De zelfstandige naamwoorden die eindigen op een **medeklinker** zijn in het algemeen afkomstig uit een andere taal en de meeste zijn mannelijk (*il bar, lo sport*).

BIJZONDERE VORMEN VAN HET VROUWELIJKE ZELFSTANDIGE NAAMWOORD

Mannelijke zelfstandige naamwoorden die eindigen op **-e** hebben een vrouwelijke versie die eindigt op **-a** of **-essa**: *il signore - la signora; lo studente - la studentessa*.

Sommige mannelijke zelfstandige naamwoorden die eindigen op **-tore** hebben een vrouwelijke vorm die eindigt op **-trice**: *l'attore - l'attrice, lo scrittore - la scrittrice*.

Sommige zelfstandige naamwoorden hebben **twee totaal verschillende vormen** voor het mannelijk en vrouwelijk: *l'uomo - la donna, il padre - la madre, il fratello - la sorella*.

ONVERANDERLIJKE ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN

Alle zelfstandige naamwoorden die in het enkelvoud op **-ista** eindigen en sommige die op **-a** eindigen zijn gelijk in zowel de mannelijk als de vrouwelijk vorm (*artista, turista, collega*). Sommige zelfstandige naamwoorden die eindigen op **-e** zijn gelijk voor de mannelijk en vrouwelijke vorm, zowel in het enkelvoud als in het meervoud: *il cantante - la cantante, il cliente - la cliente, il nipote - la nipote* etc. De enige manier om ze te herkennen is aan het lidwoord.

MEERVOUDSVORMING

	ENKELVOUD	MEERVOUD
Mannelijke zelfstandige naamwoorden eindigend op -o	il ragazzo	i ragazzi
Vrouwelijke zelfstandige naamwoorden eindigend op -a	la piazza	le piazze
Zelfstandige naamwoorden eindigend op -e	lo studente la stazione	gli studenti le stazioni
Mannelijke zelfstandige naamwoorden eindigend op -a	il problema	i problemi
Zelfstandige naamwoorden met klemtoon op de laatste lettergreep	il caffè la città	i caffè le città
Zelfstandige naamwoorden eindigend op een medeklinker	il bar il computer	i bar i computer
Zelfstandige naamwoorden die afkortingen zijn	la moto (cicletta) la foto (grafia) il cinema (tografo)	le moto (ciclette) le foto (grafie) i cinema (tografi)

MEERVOUDSVORMING VAN ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN EINDIGEND OP -CIA EN -GIA

ENKELVOUD	MEERVOUD
arancia, spiaggia	arance, spiagge
camicia, ciliegia	camicie, ciliegie

LIDWOORDEN

BEPAALE LIDWOORDEN, ENKELVOUD

MANNELIJK		VROUWELIJK	
il + medeklinker	<i>il giorno</i>	la + medeklinker	<i>la casa</i>
l' + klinker, h	<i>l'amico, l'hotel</i>	l' + klinker	<i>l'amica</i>
lo + z, s + medeklinker, y, ps	<i>lo zaino, lo studente, lo yogurt, lo psicologo</i>		

BEPAALE LIDWOORDEN, MEERVOUD

MANNELIJK		VROUWELIJK	
i + medeklinker	<i>i giorni</i>	le + medeklinker	<i>le case</i>
gli + klinker, h, z, s + medeklinker, y, ps	<i>gli amici, gli hotel gli zaini, gli studenti, gli yogurt, gli psicologi</i>	+ klinker	<i>le amiche</i>

MEERVOUDSVORMING VAN ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN EINDIGEND OP -CO, -GO, -CA EN -GA

MANNELIJK		VROUWELIJK	
enkeltvoud	meervoud	enkeltvoud	meervoud
parco	parchi	biblioteca	biblioteche
medico	medici	bottega	botteghe
albergo	alberghi		
psicologo	psicologi		

Voor de mannelijke zelfstandige naamwoorden die eindigen op **-co** en **-go** hangt de meervoudsvorming af de positie van de klemtoon. Wanneer deze op de voorlaatste lettergreep ligt wordt het meervoud **-chi** en **-ghi**; wanneer de klemtoon op de twee-na-laatste lettergreep ligt wordt het meervoud **-ci** en **-gi**.

Esistono delle eccezioni: **amico** → **amici**;
dialogo → **dialoghi**

Er zijn uitzonderingen: **amico** - **amici**; **dialogo** - **dialoghi**
In het algemeen wordt het meervoud van de vrouwelijke zelfstandige naamwoorden die eindigen op **-cia** en **-gia** gevormd door **-ce** en **-ge** wanneer de letter die voor de uitgang staat een medeklinker is, en wordt het **-cie** en **-gie** wanneer de letter die voor de uitgang staat een klinker is.

GRAMMATICALE SAMENVATTING

ENKELE VOORBEELDEN VAN GEBRUIK VAN HET BEPAALD LIDWOORD

Met achternamen in meervoudsvorm:
*Stasera andiamo a teatro con **i Rossi**.*

Met titels zoals **signore** (heer), **professore** (professor), **dottore** (dokter) gevolgd door naam of achternaam wanneer over een derde persoon wordt gesproken.
*Ho appena visto **la signora Parente**.*

Indien gebruikt met namen van talen:
*Gottfried parla italiano / **l'italiano**.*

Met het werkwoord **fare** (doen) m.b.t. een beroep:
*Faccio **il tassista**.*

Met namen van regio's, landen en continenten:
***La Sicilia** è la regione più grande d'Italia.
Il Belgio è famoso per il cioccolato.
L'Oceania è il continente più piccolo.*

Met namen van rivieren, zeeën en bergen:
***Il Po** è il fiume più lungo d'Italia.
Il lago di Garda è bellissimo.
Il Monte Bianco è la montagna più alta d'Europa.*

ONBEPAALE LIDWOORDEN

MANNELIJK		VROUWELIJK	
un + medeklinker	<i>un giorno</i>	una + medeklinker	<i>una casa</i>
un + klinker, h	<i>un amico, un hotel</i>	un' + klinker	<i>un'amica</i>
uno + z, s + medeklinker, y, ps	<i>uno zaino, uno studente, uno yogurt, uno psicologo</i>		

DELENDE LIDWOORDEN, ENKELVOUD

MANNELIJK		VROUWELIJK	
del + medeklinker	<i>del parmigiano</i>	della + medeklinker	<i>della frutta</i>
dell' + klinker, h	<i>dell'olio</i>	dell' + klinker	<i>dell'acqua</i>
dello + z, s + medeklinker, y, ps	<i>dello zucchero, dello speck, dello yogurt</i>		

DELENDE LIDWOORDEN, MEERVOUD

MANNELIJK		VROUWELIJK	
dei + medeklinker	<i>dei ragazzi</i>	delle + medeklinker	<i>delle ragazze</i>
degli + klinker, h	<i>degli amici</i>	+ klinker	<i>delle amiche</i>
+ z, s + medeklinker, y, ps	<i>degli zaini, degli studenti, degli yogurt, degli psicologi</i>		

De delende lidwoorden worden gevormd door het voorzetsel **di + het bepaald lidwoord** en ze geven een deel of een onbepaalde hoeveelheid aan. In het enkelvoud worden ze gebruikt in combinatie met niet-telbare zelfstandige naamwoorden, in het meervoud worden ze ook gebruikt als meervoud van de onbepaalde lidwoorden:

*Compra **del prosciutto**, per favore.*

*In questo quartiere ci sono **dei negozi** molto eleganti.*

BIJVOEGLIJKE NAAMWOORDEN

De bijvoeglijke naamwoorden verwijzen naar de eigenschappen van het zelfstandige naamwoord waar ze bij horen en richten zich in geslacht en getal naar datzelfde zelfstandige naamwoord.

ENKELVOUD		MEERVOUD	
mannelijk	vrouwelijk	mannelijk	vrouwelijk
piccolo moderno	piccola moderna	piccoli moderni	piccole moderne
forte intelligente		forti intelligenti	

 Wanneer bijvoeglijke naamwoorden verwijzen naar zowel mannelijke als vrouwelijke zelfstandige naamwoorden heeft het mannelijke geslacht voorrang: *Giovanni e Laura sono molto simpatici.*

KLEUREN

Bij kleuren die eindigen op **-o** en op **-e** is het meervoud gelijk aan dat van de andere bijvoeglijke naamwoorden. Sommige kleuren zijn echter onveranderlijk:

il maglione rosa en la giacca rosa
i pantaloni viola en le gonne viola
gli stivali beige en la camicia beige
la borsa blu en gli zaini blu

PLAATS VAN DE BIJVOEGLIJKE NAAMWOORDEN

In het algemeen wordt het bijvoeglijke naamwoord na het zelfstandige naamwoord geplaatst maar sommige bijvoeglijke naamwoorden worden zowel voor als na het zelfstandige naamwoord geplaatst. In een dergelijk geval kan de betekenis verschillend zijn:

una grande persona
una persona grande
un vecchio amico
un amico vecchio

RELATIEVE OVERTREFFENDE TRAP

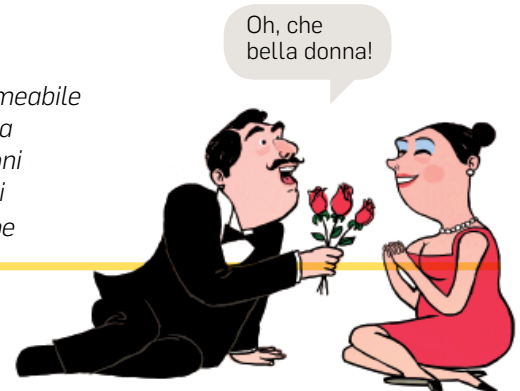
De relatieve overtreffende trap van het bijvoeglijke naamwoord wordt gebruikt om de eigenschappen van iemand of iets te vergelijken met die van een groep. Het wordt gevormd door **het bepalend lidwoord + più / meno + bijvoeglijk naamwoord + di:**

Simone è il più sportivo della classe. (Simone is de sportiefste van de klas)

HET BIJVOEGLIJK NAAMWOORD 'BELLO'

Wanneer het bijvoeglijke naamwoord **bello** voor een zelfstandig naamwoord wordt geplaatst neemt het verschillende vormen aan, afhankelijk van de eerste letter van het zelfstandig naamwoord dat volgt. Het werkt dus net als een bepalend lidwoord.

bel vestito
bello zaino
bell'impermeabile
bella giacca
bei pantaloni
begli stivali
belle scarpe

ABSOLUUT OVERTREFFENDE TRAP

De absoluut overtreffende trap van het bijvoeglijke naamwoord geeft de hoogst mogelijke gradatie aan. Hij wordt gevormd door de uitgang **-issimo** aan het bijvoeglijke naamwoord toe te voegen of door **molto + bijvoeglijk naamwoord.**

Il libro che leggo è noiosissimo / molto noioso.
La città dove abito è bellissima / molto bella.
La città dove abito è bellissima / molto bella.

ONBEPAALEDE VOORNAAMWOORDEN

BEZITTELIJKE VOORNAAMWOORDEN

MANNELIJK		VROUWELIJK	
enkelvoud	meervoud	enkelvoud	meervoud
il mio libro	i miei libri	la mia amica	le mie amiche
il tuo libro	i tuoi libri	la tua amica	le tue amiche
il suo libro	i suoi libri	la sua amica	le sue amiche
il nostro libro	i nostri libri	la nostra amica	le nostre amiche
il vostro libro	i vostri libri	la vostra amica	le vostre amiche
il loro libro	i loro libri	la loro amica	le loro amiche

Wanneer het bezittelijke voornaamwoord verwijst naar een verwantschapsrelatie krijgt het in het enkelvoud nooit het lidwoord, behalve voor **loro**:
mio zio - i miei zii; suo fratello - i suoi fratelli; la loro nipote - le loro nipoti

I DIMOSTRATIVI

AANWIJZENDE VOORNAAMWOORDEN

Het aanwijzend voornaamwoord **questo** beschrijft een persoon of een zaak in nabijheid van tijd of ruimte. Het aanwijzend voornaamwoord **quello** beschrijft een persoon of een zaak die zich op een afstand in tijd of ruimte bevindt. De vervoegingen van **quello** volgen de regels van het bepalend voornaamwoord.

DICHTBIJ (hier)		VER WEG (daar)	
enkelvoud	meervoud	enkelvoud	meervoud
questo maglione	questi maglioni	quel maglione	quei maglioni
questo impermeabile	questi impermeabili	quell'impermeabile	quegli impermeabili
questo zaino	questi zaini	quello zaino	quegli zaini
questa felpe	queste felpe	quella felpe	quelle felpe

AANWIJZENDE VOORNAAMWOORDEN

	DICHTBIJ (qui / qua = hier)		VER WEG (lì / là = daar)	
	enkelvoud	meervoud	enkelvoud	meervoud
MANNELIJK	questo	questi	quello	quelli
VROUWELIJK	questa	queste	quella	quelle

VRAGENDE VOORNAAMWOORDEN

Chi è il tuo insegnante?   **Quando** parte il treno?
Che lavoro fai?   **Quanto** costa questo vestito?
Cosa studi?   **Quanti** anni hai?
Come stai?   **Qual** è il tuo zaino?
Perché studi l'italiano?   **Quali** scarpe preferisci?
Dove abiti?

De vorm **qual** wordt gebruikt met het werkwoord **essere** en krijgt geen apostrof. Wanneer het vragend voornaamwoord **quale** wordt gevolgd door een zelfstandig naamwoord heeft het twee vormen: enkelvoud en meervoud.
Quale maglietta ti piace?
Quali pantaloni mi stanno meglio?

VOORNAAMWOORDEN

PERSOONLIJKE VOORNAAMWOORDEN ALS ONDERWERP

In het Italiaans is het niet verplicht het persoonlijk voornaamwoord als onderwerp te gebruiken omdat de werkwoorden duidelijk aangeven wie/wat het onderwerp is

io (persoon die spreekt)

tu (persoon die luistert)

lui / lei / Lei (besproken persoon)

noi (personen die spreken)

voi (personen die luisteren)

loro (besproken personen)

BELEEFDHEDSVORM

In het Italiaans wordt de beleefdheidsvorm gebruikt uit respect en beleefdheid wanneer men praat met oudere personen, met onbekenden of met mensen die men nauwelijks kent.

Voor de beleefdheidsvorm gebruikt men het persoonlijk voornaamwoord **Lei (u)**, dat de functie van persoonlijk voornaamwoord in de tweede persoon enkelvoud vervult omdat het verwijst naar de toehoorder. Het bijbehorende werkwoord is echter in de derde persoon enkelvoud: *Signor Bianchi, Lei dove abita? Waar woont u, heer Bianchi?*

Het meervoud van de beleefdheidsvorm is **voi**: *Buongiorno signori, cosa prendete?*

LIJDENDE VOORNAAMWOORDEN

Lijdende voornaamwoorden worden gebruikt om het lijdend voorwerp (zonder voorzetsel) te vervangen.

	ONBEKLEMTTOOND	BEKLEMTTOOND
io	mi	me
tu	ti	te
lui, lei, Lei	lo, la, La	lui, lei, Lei
noi	ci	noi
voi	vi	voi
loro	li, le	loro

De vormen **lo, la, li, le** congrueren in geslacht en getal met het zelfstandige naamwoord dat zij vervangen. De vorm **lo** kan ook een hele zin vervangen.

- ◆ *Cosa fanno stasera in tv?*
- *Non lo so.*

MEEWERKENDE VOORNAAMWOORDEN

Meewerkende voornaamwoorden worden gebruikt om het meewerkend voorwerp (met het voorzetsel **a**) te vervangen.

	ONBEKLEMTTOOND	BEKLEMTTOOND
io	mi	a me
tu	ti	a te
lui, lei, Lei	gli, le, Le	a lui, a lei, a Lei
noi	ci	a noi
voi	vi	a voi
loro	gli	a loro

De beklemtoonde vormen worden gebruikt om nadruk te geven.

A me *il jazz non piace per niente!*

In ontkennende zinnen worden de onbeklemtoonde voornaamwoorden altijd tussen de ontkenning en het werkwoord geplaatst.

L'arte contemporanea non mi interessa.

PLAATS VAN DE PERSOONLIJKE VOORNAAMWOORDEN

In het algemeen worden de persoonlijke voornaamwoorden vóór het werkwoord geplaatst:

Mi *piace cucinare.*

Met de werkwoorden *potere, volere, sapere* + infinitief kunnen de persoonlijke voornaamwoorden voor of na het werkwoord geplaatst worden:

Lo *posso provare?* / *Posso provarlo?*

In de bevestigende gebiedende wijs wordt het persoonlijke voornaamwoord altijd na het werkwoord geplaatst:

Ho fatto una torta. Mangiala a merenda.

In de ontkennende gebiedende wijs kunnen de persoonlijke voornaamwoorden voor of na het werkwoord geplaatst worden:

Il latte è scaduto, non lo bere / non berlo!

Het persoonlijke voornaamwoord wordt niet allen gebruikt om iets te vervangen maar ook om ergens nadruk op te leggen:

La verdura, la mangio tutti i giorni.

In dit geval bevinden het lijdend voorwerp en het persoonlijke voornaamwoord zich in dezelfde zin.

HET PARTIKEL 'NE'

Het partikel **ne** kan een deel vervangen met betrekking tot een hoeveelheid:

- ◆ *Vorrei della mortadella, per favore.*
- *Quanta ne vuole?*
- ◆ *Due etti, grazie.*

GRAMMATICALE SAMENVATTING

VOORZETSELS

DI

Sono **di** Lisbona. (afkomst)
Questa è la macchina **di** mia sorella. (eigendom)
La borsa **di** pelle. (materiaal)

A

Vivo **a** Berlino. (woonplaats)
Vado **a** Firenze. (bestemming)
Il film finisce **a** mezzanotte. (moment van actie)
La camicia **a** quadri. (eigenschap)

DA

Vengo **da** Venezia. (herkomst)
Da giovedì sono in vacanza. (begin van actie)
Studio cinese **da** un anno. (duur)
Stasera andiamo a cena **da** Laura. (bij iemand thuis)

IN

Viviamo **in** Toscana. (woonplaats)
Domani Carla va **in** Austria. (bestemming)
In inverno qui fa molto freddo. (moment van actie)

CON

Vado a pattinare **con** Francesco. (gezelschap)

SU

Il dizionario è **sul** tavolo. (op)

PER

Ho studiato inglese **per** cinque anni. (duur)
Studiamo il tedesco **per** lavoro. (doel)

TRA/FRA

Tra le due e le tre faccio la pausa pranzo. (tijdsinterval)

VOORZETSELS IN COMBINATIE MET EEN BEPALEND LIDWOORD

Indien de voorzetsels **di, a, da, in** en **su** gevolgd worden door een bepaald lidwoord, worden zij samengevoegd tot één woord.

	di	a	da	in	su
il	del	al	dal	nel	sul
lo	dello	allo	dallo	nello	sullo
la	della	alla	dalla	nella	sulla
l'	dell'	all'	dall'	nell'	sull'
i	dei	ai	dai	nei	sui
gli	degli	agli	dagli	negli	sugli
le	delle	alle	dalle	nelle	sulle

BEPALINGEN VAN PLAATS

dietro

davanti

di fronte

lontano

vicino

in mezzo

BIJWOORDEN

Een bijwoord is een nadere bepaling bij een werkwoord, een bijvoeglijk naamwoord of bij andere bijwoorden.

BIJWOORDEN VAN REGELMAAT

+ Vado **sempre** al cinema.

↑ La domenica mangio **spesso** dai miei.

Di solito / Generalmente il sabato vedo Michele.

Qualche volta / a volte vado a teatro.

Raramente mangio pesce.

Non bevo **quasi mai** vino.

- Il lunedì sera **non** esco **mai**.

Met *mai* en *quasi mai* wordt altijd de ontkenning non gebruikt.

BIJWOORDEN VAN HOEEVEELHEID

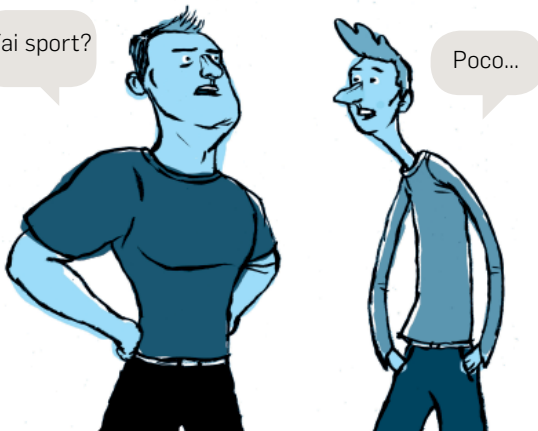
+ Ho lavorato **troppo** oggi, sono stanchissima!

↑ Dormi **molto**, sei un dormiglione!

Ho mangiato **abbastanza**, basta così, grazie.

- Dormo **poco** ultimamente, ho un po' di insonnia.

Fai sport?

Poco...

BIJWOORDEN VAN TIJD

Non ancora wordt gebruikt voor een actie die nog niet heeft plaatsgevonden:

*Non sono **ancora** andato dal fruttivendolo.*

Già wordt gebruikt wanneer de actie heeft plaats gevonden

*Non comprare la frutta, sono **già** andato dal fruttivendolo.*

Appena wordt gebruikt wanneer de actie net heeft plaatsgevonden:

*Sono **appena** andato dal fruttivendolo ma non ho trovato le fragole.*

PLAATS VAN DE BIJWOORDEN

In het algemeen bevinden bijwoorden zich dicht bij het woord waar zij naar verwijzen.

Voor het bijvoeglijke naamwoord:

*È una ragazza **molto** intelligente.*

Na het werkwoord:

*Luigi parla **bene** il francese.*

Bijwoorden kunnen in antwoorden ook zelfstandig gebruikt worden::

◆ *A che ora vai a letto?*

□ **Tardi.**

De plaats van de bijwoorden van regelmaat in zinnen met het werkwoord in de tegenwoordige tijd is variabel

*Vado **spesso** al cinema.*

Spesso vado al cinema.

Vado al cinema **spesso**.

Het bijwoord **sempre** wordt nooit voor het werkwoord geplaatst

BEVESTIGEN EN ONTKENNEN

SÌ

Wordt in antwoorden gebruikt als vervanging van een volledige bevestigende zin

◆ *Sei svedese?*

□ **Sì**, di Stoccolma.

NO

Wordt gebruikt in antwoorden als vervanging van een volledige ontkennende zin.

◆ *Sei messicano?*

□ **No**, sono colombiano.

NON

Wordt gebruikt wanneer de ontkenning zich in de zin bevindt:

Non ci sono biglietti per lo spettacolo di stasera.

COMMUNICATIE

BEGROETEN EN ZICH VOORSTELLEN

- **Buongiorno** signora Cittadini, **come sta?**
- ◆ Buongiorno! **Bene**, grazie, e Lei?
- **Ciao** Lorenzo, **come stai?**
- ◇ **Benissimo!** E tu?
- ◆ **Come ti chiami / si chiama?**
- **Mi chiamo** Silvia Carletti.

AFKOMST EN HERKOMST

- ◆ **Di dove sei?**
- **Sono** russo, **di** Mosca.
- ◆ **Da dove vieni?**
- **Vengo da** Amsterdam.

PRATEN OVER STEDEN EN WIJKEN

La mia città è molto **rumorosa**.
 Vivo in un quartiere **tranquillo**.
 Questa è una zona molto **elegante**.
 La biblioteca è in un palazzo **antico**.

C'è una fermata della metro qui vicino?
 Sì, è **di fronte** all'edicola.

Ci sono dei ristoranti etnici in centro?
 No, però **ci sono tante enoteche e trattorie**.

PERSOONLIJKE VOORKEUREN AANGEVEN

- + **Adoro/amo** l'arte antica.
- ↑ **Mi piace moltissimo / tantissimo** cucinare.
- ↑ **Mi piacciono molto / tanto** i gialli.
- ↑ **Mi piacciono** i film vecchi.
- ↑ **Non mi piace tanto / molto** il jazz.
- ↑ **Non mi piacciono per niente** i film d'amore.
- **Odio / non sopporto** i romanzi storici.

VRAGEN EN ZEGGEN HOE LAAT HET IS

(Senta, scusi) }
 (Senti, scusa) } che **ora è?** / che **ore sono?**

È mezzogiorno / mezzanotte.
Sono le dieci e un quarto.

VRAGEN NAAR TIJDSHEMA'S

- ◆ **A che ora** vai a dormire?
- **Verso** le undici.

- ◆ **Quando** pranzi?
- **Fra / tra** le due e le tre.
- ◆ **Che orario** fai il venerdì?
- Lavoro **dalle 9 alle 15**.

WINKELN

- ◆ Buongiorno, La posso aiutare?
- ◇ **Vorrei / volevo** vedere quegli stivali neri.
- ◆ **Che taglia porta?**
- ◇ La M.
- ◆ Se non va bene, **lo posso cambiare?**
- ◇ Certo, però deve conservare lo scontrino.
- ◆ **Quanto costa** questa felpa?
- ◇ 35 € (euro)
- ◆ **Posso pagare** con la carta di credito?
- ◇ Certo. Prego, si accomodi alla cassa.

Quanto **viene** questa borsa?
 = Quanto **costa** questa borsa?

PRATEN OVER GEBEURTENISSEN IN HET VERLEDEN

Due anni fa ho fatto un viaggio in Africa.
Il mese scorso mi sono iscritta a un corso di pittura.
Nel 2005 mi sono laureato.
La settimana scorsa ho partecipato a un laboratorio di scrittura creativa.

ADVIES GEVEN

Mangia più frutta!
Non bere troppo caffè!
Devi mangiare il pesce più spesso!

VERPLICHTINGEN AANGEVEN

La mattina **bisogna fare** colazione.
Si deve bere almeno 1 litro d'acqua al giorno.
Si devono mangiare frutta e verdura tutti i giorni.

IN EEN BAR / RESTAURANT

Un caffè, per favore!
Avete cornetti con la marmellata?
Che primi piatti avete?
Può portare un altro bicchiere, per cortesia?
Il conto, per favore!